

OBRED OTVARANJA JUBILEJSKE GODINE U MJESNIM CRKVAMA

PRETHODNE NAPOMENE

Ovaj obred otvaranja Jubileja 2025. godine u mjesnim Crkvama odnosi se na Crkve rimskoga obreda.

Istočne Crkve moći će, ako žele, sastaviti obred otvaranja u skladu s vlastitim liturgijskim obredom, čuvajući srž i bitnu usmjerenost samoga obreda.

1. Dan

Sveti Otac Franjo u buli *Spes non confundit* odredio je da će Jubilejska godina biti otvorena 24. prosinca 2024., na svetkovinu Rođenja Gospodinova, otvaranjem Svetih vrata Bazilike svetoga Petra u Vatikanu. U nedjelju, 29. prosinca 2024., na blagdan Svete Obitelji Isusa, Marije i Josipa, slavi se početak Jubileja u mjesnim Crkvama.

2. Mjesto

Svečano otvaranje Jubilejske godine odvija se unutar euharistijskoga slavlja koje predvodi dijecezanski biskup u katedrali, majci svih crkava dotične biskupije. Misa kojom započinje Jubilej jedinstvena je i slavi se u katedrali. Međutim, ako u nekoj biskupiji, sukladno kanonskomu pravu, postoji konkatedrala, i ona može biti mjesto euharistijskoga slavlja otvaranja Jubileja. Za slavlje u konkatedralnoj crkvi biskupa može zamijeniti za to posebno određen izaslanik. Isključeno je da slavlje otvaranja bude u drugim crkvama biskupije, uključujući svetišta ili neke druge znamenite crkve.

3. Slavlje

Euharistijsko slavlje oblikovano je kao 'postajna misa' (usp. *Biskupski ceremonijal* [*Caeremoniale Episcoporum*], 120), u kojoj svi prezbiteri koncelebriraju s biskupom; đakoni, akoliti, čitači i drugi služitelji vrše svoju vlastitu službu (usp. *Sacrosanctum Concilium*, 26-28; *Caeremoniale Episcoporum*, 119). Treba paziti da poziv na to slavlje dopre do svih vjernika.

4. Unutar euharistijskoga slavlja poseban znak svečanoga otvaranja Jubilejske godine je hodočašće cijele biskupijske Crkve, koja u procesiji ide za križem, i svečani ulazak u katedralu, gdje pastir mjesne Crkve vrši svoju službu naučavanja, predvodi slavljenje božanskih otajstava i liturgiju hvale i prošnje te vodi crkvenu zajednicu.

5. Procesija se ustrojava i odvija u tri dijela:

- *collectio* („okupljanje“) u obližnjoj crkvi ili na drugome prikladnom mjestu;
- hodočašće;
- ulazak u katedralu.

6. *Collectio*

Prema mogućnostima, za *collectio*, okupljanje Božjega naroda neka se izabere crkva koja je značajna za biskupijsku zajednicu, koja omogućuje slavljenje obreda Otvaranja i koja se nalazi na takvoj udaljenosti da se može ostvariti pravo hodočašće.

7. Konstitutivni dijelovi okupljanja (*collectionis*) su: antifona ili ulazna pjesma, pozdrav, poziv na blagoslivljanje i davanje hvale Bogu, nagovor, molitva, navještaj evanđelja i čitanje nekih odlomaka Bule kojom je proglašen Redoviti jubilej.

8. *Hodočašće u katedralu*

Hodočasti se prema katedrali radi slavljenja dana Gospodnjega na blagdan Svete Obitelji i tako se otvara Jubilejska godina, prihvaćena kao Božji dar. Ona je znak puta nade hodočasničkoga naroda koji hodi iza Kristova križa, kako je to i prikazano logotipom Jubileja: „U svijetu u kojemu su napredovanje i nazadovanje isprepleteni, Kristov križ ostaje sidro spasenja: znak nade koja ne razočarava, jer se temelji na ljubavi milosrdnoga i vjernoga Boga“ (PAPA FRANJO, *Opća audijencija, Trg sv. Petra* – 21. rujna 2022.). To je put Božje svete obitelji koja, u sadašnjosti Crkve, hodi prema nebeskomu Jeruzalemu.

9. Zbog toga se traži da križ kojim se otvara hodočašće bude znakovit križ za biskupijsku Crkvu; znakovit s povijesno-umjetničkoga gledišta ili pak povezan s pobožnošću naroda. Neka križ bude dolično urešen i – ako je takve veličine da zahtijeva da ga nosi više ljudi – neka bude pripremljen u skladu s time. Postavlja se u prezbiteriju, gdje ostaje tijekom cijele Jubilejske godine, da bi ga vjernici mogli častiti, blizu oltara. Naime, „sadržaj razlomljenoga kruha je Isusov križ, njegova žrtva poslušnosti iz ljubavi prema Ocu“ (PAPA FRANJO, *Apostolsko pismo Desiderio desideravi*, 7).

10. Đakon nosi evanđelistar, škrinju žive Riječi Uskrsloga koja, poput ognjenoga stupa iz Knjige Izlaska (usp. *Izl* 13, 21-22), ide pred svojim narodom; svjetlo je i vodič svojim učenicima, osobito u toj godini milosti.

11. Za praćenje hodočašća posebno su prikladni tzv. 'hodočasnički psalmi' ili psalmi 'ulaska u hram', kao što su: *Ps* 15 (14) („Gospodine, tko smije prebivati u šatoru tvome“), *Ps* 24 (23) („Gospodnja je zemlja“), *Ps* 84 (83) („Kako su mili stanovi tvoji“), *Ps* 95 (94) („Dođite, kličimo Gospodinu“), neki dijelovi *Ps* 118 (117), u kojemu se nalaze redci koji upućuju na obrednu procesiju, kao npr. redci 19, 20, 27; *Ps* 122 (121) („Obradovah se kad mi rekoše“) i *Ps* 136 (135) („Hvalite Gospodina jer je dobar“). Zbog njihove drevne procesijske uloge, mogu se pjevati i Litanije svih svetih.

12. *Ulazak u katedralu*

Narod Božji u katedralu ulazi na glavna vrata, koja su znak Krista (usp. *Iv* 10, 9). Na njihovu pragu biskup podiže križ i, okrenut prema narodu, poziva narod da se pokloni „drvu križa na kom je visio Spas svijeta“ (*molitveni poziv na Veliki petak Muke Gospodnje*).

13. Prošavši kroz vrata, biskup s poslužiteljima ide prema krsnomu studencu, odakle predvodi obred spomena krštenja, a vjernici zauzimaju svoja mjesta u crkvi i okreću se prema krstionici. Ako spomen krštenja nije moguće slaviti kod studenca, neka se to učini u prezbiteriju. Tada biskup s poslužiteljima u procesiji odlazi prema oltaru; vjernici zauzimaju za njih predviđena mjesta. Škropljenje vodom je živi spomen

krštenja, ulazna vrata na putu sakramentalne inicijacije i u Crkvu. Naime, krštenje je „prvi sakrament novoga Saveza, po kojemu ljudi vjerom prianjaju uz Krista i primaju Duha posinstva, nazivaju se sinovima Božjim i to jesu. Sjedinjeni s Kristom po smrti i uskrsnuću sličnom njegovu, pritijelovljuju se njegovu tijelu; obilježeni pomazanjem Duha, postaju sveti Božji hram i udovi Crkve, rod izabrani, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, stečeni narod“ (*Blagoslovi*, 329).

14. Ako se krsni studenac nalazi izvan katedrale, spomen krštenja prethodi svečanomu ulasku u katedralu.

15. *Misno slavlje*

Misno slavlje vrhunac je obreda otvaranja Jubilejske godine. „Misno slavlje, kao djelo Krista i hijerarhijski uređenoga Božjega naroda, središte je svega kršćanskoga života, kako za opću Crkvu tako i za mjesnu, ali i za pojedine vjernike. To je slavlje ujedno vrhunac djela kojim Bog posvećuje svijet u Kristu i štovanja koje ljudi iskazuju Ocu klanjajući mu se po Kristu, Božjemu Sinu u Duhu Svetome“ (*Opća uredba Rimskoga misala*, 16). Slavlje se odvija uobičajeno; uzima se obrazac mise blagdana Svete Obitelji Isusa, Marije i Josipa. Slavlje treba biti uređeno s posebnom pažnjom, kako u pripremi svega onoga što je potrebno, tako i u uključivanju liturgijskih služitelja, u izboru pjesama i napjeva, u pripremanju: sveopće molitve vjernika, prinosa darova i eventualnih potrebnih kratkih poticaja i uputa.

16. *U sakristiji crkve iz koje se kreće na hodočašće*

U sakristiji crkve iz koje se kreće na hodočašće prema katedrali potrebno je pripremiti:

- liturgijsko ruho za biskupa, prezbitere koncelebrante, đakone i ostale služitelje;
- plašt za biskupa;
- križ i svijećnjake sa svijećama;
- evanđelistar;
- kadionicu i tamjan;
- za vjernike: baklje, svijeće ili svjetiljke, odnosno, prema mjesnim običajima, druge znakove, ako se slavlje slavi nakon zalaska sunca.

UVODNI OBREDI

17. Dana 29. prosinca, na blagdan Svete Obitelji Isusa, Marije i Josipa, vjernici se u određeno vrijeme okupe u obližnjoj crkvi ili na drugome prikladnu mjestu izvan katedralne crkve, prema kojoj će se uputiti. Ako je okupljanje predviđeno nakon zalaska sunca, mogu se koristiti upaljene baklje ili svjetiljke.

18. Svećenici odijevaju liturgijsko ruho bijele boje. Biskup stavlja plašt koji će skinuti nakon procesije.

19. Kad biskup i svećenici stignu do za njih pripremljenih mjesta, može se pjevati Himan Jubileja ili druga prikladna pjesma.

20. Biskup, okrenut prema narodu, kaže:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Svi odgovore:

Amen.

Zatim biskup pozdravi okupljene vjernike:

**Bog nade,
koji nas u Riječi postaloj tijelom
snagom Duha Svetoga
ispunja svakom radošću i mirom u vjeri,
sa svima vama.**

Svi odgovore:

I s duhom tvojim.

21. Biskup poziva na blagoslivljanje i davanje hvale Bogu (usp. Ps 33, 20-22):

S. Naša se duša Gospodinu nada: on je pomoć i zaštita naša.

N. Blagoslovljen Gospodin, nada naša.

S. Srce nam se u njemu raduje; u njegovo ime mi se uzdamo.

N. Blagoslovljen Gospodin, nada naša.

**S. Neka dobrota tvoja, Gospodine, bude nad nama,
kao što se u tebe uzdamo.**

N. Blagoslovljen Gospodin, nada naša.

Ili:

- S.** Blagoslovljen bio Otac:
poslavši svoju Riječ,
učinio ju je znakom nade
i sakramentom otkupljenja za čovječanstvo.
- N.** Blagoslovljen Gospodin, nada naša.
- S.** Blagoslovljen bio Sin:
rođen od Marije Djevice,
otvorio nam je vrata nade i novoga života.
- N.** Blagoslovljen Gospodin, nada naša.
- S.** Blagoslovljen bio Duh Sveti:
objavljen u utjelovljenju,
krštenjem nas je učinio baštinicima nade u život vječni.
- N.** Blagoslovljen Gospodin, nada naša.

22. Zatim se biskup narodu obrati sljedećim riječima:

Braćo i sestre,
otajstvo utjelovljenja našega Spasitelja Isusa Krista,
čuvano u zajedništvu ljubavi Svete nazaretske obitelji,
za nas je razlog duboke radosti i sigurne nade.
U zajedništvu sa sveopćom Crkvom,
Dok slavimo Očevu ljubav,
koja se očituje u tijelu Riječi postale čovjekom
i u znaku križa, sidru spasenja,
svečano otvaramo Jubilejsku godinu za našu **I.** Crkvu.
Ovaj je obred za nas uvod u bogato iskustvo milosti i milosrđa,
da bismo uvijek bili spremni odgovoriti svakomu
tko od nas zatraži obrazloženje nade koja je u nama,
osobito u ovo vrijeme ratova, nemira i nereda.
Krist, naš mir i naša nada,
Bio nam suputnikom u ovoj godini milosti i utjehe,
a Duh Sveti,
koji danas počinje ovo djelo u nama i s nama,
nek dovrši sve do dana Krista Isusa.

23. Nakon uvodnoga nagovora i kraće šutnje, biskup moli sljedeću molitvu:

Oče, ti nado koja ne razočarava,
začetniče i dovršitelju svega,
blagoslovi početak našega hodočašća
za slavnim križem tvoga Sina
u ovome vremenu milosti.
Povij rane slomljenih srdaca,
odriješi okove koji nas drže u ropstvu grijeha
i u zarobljenosti mržnjom;
udijeli svomu narodu radost Duha
da s obnovljenom nadom korača prema željenomu cilju,
Kristu, tvome Sinu i našem Gospodinu.
Koji živi i kraljuje u vijeke vjekova.
N. Amen.

24. Zatim đakon navijesti Evanđelje.

EVANĐELJE

Vjerujte u Boga i u mene vjerujte; ja sam put, istina i život.

Iz Evanđelja po Ivanu
(14,1-7)

U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: „Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! U domu Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: 'Idem pripremiti vam mjesto'? Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja. A kamo ja odlazim, znate put.“ Reče mu Toma: „Gospodine, ne znamo kamo odlaziš. Kako onda možemo put znati?“ Odgovori mu Isus: „Ja sam Put i Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni. Da ste upoznali mene, i Oca biste moga upoznali. Od sada ga i poznajete i vidjeli ste ga.“

Riječ Gospodnja.

N. Slava tebi Kriste.

25. Nakon navještaja evanđelja, slijedi kratka šutnja. Zatim čitač čita neke odlomke iz Bule proglašenja Redovitoga jubileja, izabrane od sljedećih:

1. *Spes non confundit*, „Nada ne razočarava“ (Rim 5, 5). U znaku nade, apostol Pavao hrabri kršćansku zajednicu u Rimu. Nada je ujedno središnja poruka predstojećega Jubileja koji Papa, prema drevnoj tradiciji, proglašava svakih dvadeset i pet godina. Mislim na sve *hodočasnike nade* koji će doći u Rim proslaviti tu Svetu godinu i na one koji će ju, s obzirom na to da neće moći doći u grad apostolâ Petra i Pavla, proslaviti u partikularnim Crkvama. Neka to za sve bude trenutak živoga i osobnoga susreta s našim Gospodinom Isusom Kristom, „vratima“ spasenja

(usp. *Iv* 10, 7.9); s njim, koga Crkva uvijek, posvuda i svima mora naviještati kao „našu nadu“ (usp. *1 Tim* 1, 1).

Svi se nadaju. U srcu svakoga čovjeka prebiva nada kao želja i iščekivanje dobra, iako ne zna što mu sutra nosi. Međutim, nepredvidljivost budućega ponekad izaziva proturječne osjećaje: od pouzdanja do straha, od smirenosti do očaja, od sigurnosti do sumnje. Često susrećemo obeshrabrene ljude koji u budućnost gledaju sa skepsom i pesimizmom, kao da im ništa ne može donijeti sreću. Neka ovaj Jubilej bude svima prilika za oživljavanje nade.

3. Nada se, naime, rađa iz ljubavi i temelji se na ljubavi koja izvire iz Isusova Srca probodena na križu: „Doista, ako se s Bogom pomirismo po smrti Sina njegova dok još bijasmo neprijatelji, mnogo ćemo se više, pomireni, spasiti životom njegovim“ (*Rim* 5, 10). A njegov se život očituje u našem životu vjere koji počinje krštenjem, razvija se u stavu poučljivosti prema Božjoj milosti i stoga je oduhovljen nadom koja se neprestano obnavlja i koja, po djelovanju Duha Svetoga, postaje nepokolebljivom.

Duh Sveti, naime, svojom trajnom prisutnošću u hodu Crkve širi svjetlo nade u vjernicima. On ga drži upaljenim poput baklje koja se nikada ne gasi, da bi davao potporu i gorljivost našem životu. Naime, kršćanska nada ne vara i ne razočarava, jer se temelji na sigurnosti da nas ništa i nitko nikada neće moći rastaviti od Božje ljubavi.

7. Osim što nadu crpimo iz Božje milosti, pozvani smo ju ponovno otkriti i u *znakovima vremena* koje nam Gospodin daje. Kao što se kaže u pastoralnoj konstituciji *Gaudium et spes* Drugoga vatikanskog koncila, „Crkva je dužna u svako vrijeme razaznavati znakove vremena i tumačiti ih u svjetlu evanđelja tako da uzmogne odgovoriti na vječna ljudska pitanja o smislu sadašnjega i budućega života te o njihovu međusobnom odnosu, i to onako kako odgovara svakomu pojedinom naraštaju“. Stoga moramo obratiti pozornost na puno dobra u svijetu da ne bismo upali u napast smatrati se nadvladanima od zla i nasilja. Ali znakovi vremena koji u sebi sadrže čežnju ljudskog srca, potrebna spasonosne Božje prisutnosti, traže da budu preobraženi u znakove nade.

25. Pustimo se od sada privući nadom i dopustimo da se po nama proširi na sve koji za njom čeznu. Svojim im životom poručimo: „U Gospodina se uzdaj, ojunaci se, čvrsto nek' bude srce tvoje: u Gospodina se uzdaj!“ (*Ps* 27, 14). Neka snaga nade ispuni našu sadašnjost, dok s pouzdanjem iščekujemo ponovni dolazak Gospodina Isusa Krista, kojemu bila čast i slava sada i u buduće vjekove.

26. Kad završi čitanje, biskup stavi tamjan u kadionicu, a đakon početak procesije najavi sljedećim riječima:

Braćo i sestre, pođimo u ime Kristovo:
on je put koji vodi k Ocu,
istina koja nas oslobađa,
život koji je pobijedio smrt.

27. Tada započinje hodočašće u katedralu, gdje će se slaviti misa.

Na čelu procesije nalazi se kadioničar s kadionicom iz koje se uzdiže kâd, zatim urešeni križ i poslužitelji s upaljenim svijećama ili bakljama sa svake strane križa; slijedi đakon s evanđelistarom; zatim biskup, a za njim: svećenici, drugi služitelji i vjernici koji, ako su takve okolnosti, nose upaljene baklje ili svjetiljke.

Dok se hoda, zbor i narod pjevaju Litanije Svih svetih ili prigodne pjesme ili neke psalme (vidi *Dodatak*) sa sljedećim ili drugim prikladno odabranim antifonama:

Ant. (usp. Heb 13, 8.21)

Isus Krist jučer i danas i uvijek.
Njemu slava u vijeke vjekova.

Ili:

Ant. (usp. Zah 2, 14)

Kliči i raduj se, Kćeri sionska:
od tebe je rođen Krist, sunce pravde;
po tebi svijetli spasenje svijeta.

Ili:

Ant. (Otk 15, 3)

Velika su i čudesna djela tvoja,
Gospodine, Bože, Sveladaru!
Pravedni su i istiniti putovi tvoji, Kralju narodâ!

28. Došavši do katedrale, procesija ulazi na glavna vrata.

Na pragu biskup uzima križ koji je nošen u procesiji (ako je potrebno, uz pomoć poslužitelja), podiže ga i, okrenut prema narodu, vjernike poziva na čašćenje sljedećim ili sličnim poklikom:

Zdravo, križu Kristov, nado jedina.

Svi odgovore:

Ti si naša nada; nećemo se postidjeti do vijeka.

Zatim biskup vraća križ te se sa službenicima i poslužiteljima uputi prema krsnomu studencu, gdje predvodi obred spomena krštenja. Vjernici zauzimaju mjesta u crkvi i okreću se prema krsnomu studencu. Biskup poziva na molitvu ovim ili sličnim riječima:

**Predraga braćo i sestre,
molimo Gospodina Boga našega
da blagoslovi ovu vodu koju je stvorio
i kojom ćemo biti pošćropljeni na spomen krštenja.
Neka nas Gospodin iznutra obnovi.**

Svi mole nekoliko trenutaka u tišini.

Zatim biskup, sklopljenih ruku, nastavi:

**Gospodine Bože svemogući,
vrela i začetniče života,
blagoslovi ✠ ovu vodu
kojom ćemo biti pošćropljeni,
puni pouzdanja da ćemo zadobiti oprostenje grijeha,
obranu od svake bolesti i zasjeda Zloga
te milost tvoje zaštite.**

**Gospodine, u svome nam milosrđu podari
izvor žive vode koja teče u život vječni,
da, bez ikakve opasnosti za dušu i tijelo,
ćista srca uzmoćnemo doći k tebi.**

Po Kristu Gospodinu našem.

N. Amen.

29. Biskup pošćropi sama sebe, koncelebrante, služitelje i narod, prolazeći kroz lađu katedrale, a ispred se nosi evanđelistar i križ. Za to se vrijeme pjevaju sljedeće antifone ili druga prikladna pjesma:

Ant. (usp. Ps 51, 9)

Pošćropi me, Gospodine, izopom
da se očistim;
operi me i bit ću bjelji od snijega.

Ili:

Ant. (usp. Ps 51, 9)

Pošćropi me, Gospodine, granama izopa
i bit ću ćist;
operi me i bit ću bjelji od snijega.

Ili:

Ant. (usp. Ez 36, 25-26)

„Pošćropit ću vas vodom ćistom da se očistite;
očistit ću vas od svih vaših nećistoća
i dat ću vam novo srce“, govori Gospodin.

30. Biskup sa služiteljima odlazi prema prezbiteriju, gdje odlaže plašt i oblaći misnicu. Đakon, došavši do oltara, stavlja na njega evanđelistar. Križ se postavlja u blizini oltara, na vidljivo mjesto, gdje će ostati tijekom cijele Jubilejske godine, da ga narod Božji može ćastiti. Valja se pobrinuti da u prezbiteriju bude samo jedan križ. Biskup poljubi oltar, okadi ga zajedno s križem i zatim odlazi na katedru. Ti trenutci, nakon što su za vrijeme škropljenja otpjevane pjesme ili antifone, mogu biti popraćeni kojom boćićnom antifonom, prigodnom pjesmom ili instrumentalnom glazbom.

Ako se krsni studenac nalazi izvan katedrale, spomen krštenja prethodi svećanom u lasku u katedralu. Ako nije moguće slaviti spomen krštenja kod krsnoga studenca, biskup sa služiteljima odlazi prema prezbiteriju, a vjernici zauzimaju svoja

mjesta u crkvi. Đakon, došavši do oltara, stavlja na oltar evanđelistar. Križ se postavlja u blizinu oltara. Stigavši u prezbiterij, biskup odlaže plašt i oblači misnicu. Poljubi oltar, okadi ga zajedno s križem i odlazi na katedru. Pred biskupa se donese posuda s vodom i on nastavlja s blagoslovom i škropljenjem kao što je malo prije navedeno. Kad se vrati na katedru, biskup govori:

**Svemogući Bog očistio nas od grijeha
i po ovome euharistijskom slavlju
učinio nas dostojnim dionicima gozbe
u svome nebeskom kraljevstvu
u sve vijeke vjekova.**

N. Amen.

31. Zatim se pjeva Slava.

Slavlje se nastavlja na uobičajen način, a uzima se misni obrazac blagdana Svete Obitelji Isusa, Marije i Josipa.

OBRED ZATVARANJA JUBILEJSKE GODINE U MJESNIM CRKVAMA

PRETHODNE NAPOMENE

Ovaj Obred zatvaranja Jubileja 2025. godine u mjesnim Crkvama odnosi se na Crkve rimskoga obreda.

Istočne Crkve moći će, ako žele, sastaviti obred zatvaranja u skladu s vlastitim liturgijskim obredom, čuvajući srž i bitnu usmjerenost samoga obreda.

1. Dan

Sveti Otac Franjo u buli *Spes non confundit* odredio je da će Jubilejska godina biti zatvorena 28. prosinca 2025., na blagdan Svete Obitelji Isusa, Marije i Josipa.

2. Mjesto

Svečano zatvaranje Jubilejske godine odvija se unutar euharistijskoga slavlja koje predvodi dijecezanski biskup u katedrali, majci svih crkava dotične biskupije. Misa kojom završava Jubilej jedinstvena je i slavi se u katedrali. Međutim, ako u nekoj biskupiji, sukladno kanonskomu pravu, postoji konkatedrala, i ona može biti mjesto euharistijskoga slavlja zatvaranja Jubileja. Za slavlje u konkatedralnoj crkvi biskupa može zamijeniti za to posebno određen izaslanik. Isključeno je da slavlje zatvaranja bude u drugim crkvama biskupije, uključujući svetišta ili neke druge znamenite crkve.

3. Slavlje

Euharistijsko slavlje oblikovano je kao 'postajna misa' (usp. *Biskupski ceremonijal* [*Caeremoniale Episcoporum*], 120), u kojoj svi prezbiteri koncelebriraju s biskupom; đakoni, akoliti, čitači i drugi služitelji vrše svoju vlastitu službu (usp. *Sacrosanctum Concilium*, 26-28; *Caeremoniale Episcoporum*, 119). Treba paziti da poziv na to slavlje dopre do svih vjernika. Euharistijsko slavlje prigoda je za zahvalu Gospodinu za sve što je učinio u toj posebnoj godini molitve i obraćenja.

Glede toga slavlja posebnu pozornost treba obratiti na:

- središnju važnost križa Jubilejske godine;
- sveopću molitvu vjernika;
- prinošenje darova;
- pričest pod obje prilike;
- zahvalnu pjesmu;
- molitvu nad narodom ili svečani blagoslov;
- otpust.

4. Križ Jubilejske godine

Križ koji se nosio u procesiji u obredu otvaranja Jubilejske godine i koji je tijekom cijele godine bio izložen u blizini oltara, neka bude dolično urešen cvijećem.

5. Molitva vjernika

Nastavljajući davanje hvale i uzdizanja prošnja koje je narod upućivao Bogu tijekom Jubilejske godine, molitva vjernika sabire nakane okupljene zajednice koja

moli za Crkvu i za cijeli svijet. U obredu je predložen jedan obrazac, međutim, prikladno je da svaka zajednica pripremi molitvu vjernika koja proizlazi iz vlastitoga duhovnog, ali i zajedničkog iskustva proživljenoga tijekom Godine. Predloženi oblik predviđa da đakon najavi molitvenu nakanu; zatim slijedi trenutak šutnje, a nakon toga čitač izriče molitvu na koju zajednica odgovara pjevanjem.

6. *Prinošenje darova*

U prinošenju darova donosi se kruh i vino za pričest vjernika. U duhu Jubileja, godine u kojoj se sva sredstva raspodjeljivala tako da nikomu ne bi nedostajalo što mu je potrebno, pozornost prema siromasima može se konkretizirati senzibiliziranjem zajednice za istinske geste milosrđa koje se nastavljaju i nakon završetka Jubilejske godine. U skladu s time bit će pripremljeno i to slavlje, tako da u prinošenju darova ne izostane ni prinosa za siromahe (usp. *Opća uredba Rimskog misala*, 73).

7. *Pričest pod obje prilike*

Prikladno je podijeliti pričest pod obje prilike. „U tome obliku savršenije odsijeva znak euharistijske gozbe, jasnije se izražava božanski naum kojim je novi i vječni savez potvrđen u Gospodinovoj Krvi, a tako i povezanost euharistijske gozbe i eshatološke gozbe u Očevu kraljevstvu“ (*Opća uredba Rimskog misala*, 281).

8. *Zahvalna pjesma*

Nakon popričesne molitve, biskup potakne vjernike da blagoslivljaju Gospodina za milost Jubilejske godine i za milost oprosta. Zatim se pjeva zahvalna pjesma.

9. *Molitva nad narodom ili svečani blagoslov i otpust đakona*

Euharistijsko slavlje završava molitvom nad narodom ili svečanim blagoslovom. Tekstovi prizivaju i upućuju na teme Jubilejske godine i nad narod zazivaju snagu božanske pomoći, da bi se, po završetku posebnoga iskustva Jubileja, zajednica koja je iskusila oprostjenje mogla vratiti u svakodnevni životni ritam, osvježena milošću toga posebnog vremena molitve i Gospodinove blizine.

Otpust koji izgovara đakon, preuzet iz Prve Petrove poslanice, sažima teme svjedočanstva vjere, nade i usklađenosti života s otajstvom koje se slavilo.

OBRED ZATVARANJA JUBILEJSKE GODINE

Koristi se obrascem mise blagdana Svete Obitelji Isusa, Marije i Josipa

10. Vjernici se u određeno vrijeme okupljaju u katedrali. Kad se narod skupi, biskup, koncelebranti i đakoni, odjeveni u liturgijsko ruho bijele boje, ulaze u katedralu. Zajednica pjeva Himan Jubileja ili drugu prikladnu pjesmu.

11. Biskup, nakon što je poljubio i okadio oltar, kako je i običaj, odlazi na katedru te govori:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Svi odgovore:

Amen.

Zatim biskup pozdravi okupljene vjernike:

**Bog nade,
koji nas snagom Duha Svetoga
ispunja svakom radošću i mirom u vjeri,
sa svima vama.**

Svi odgovore:

I s duhom tvojim.

12. Zatim biskup uvodi u slavlje ovim riječima:

**Braćo i sestre,
zajedno smo živjeli Jubilejsku godinu
[koja je svoj vrhunac imala u
biskupijskome (nacionalnome) hodočašću u Rim].
Kao jedan narod uzdizali smo svoju hvalu i zahvalu
kao i svoju prošnju Bogu,
sjedinjujući se s onima
čiji se glas pred ljudima ne čuje,
ali koje nebeski Otac sluša
i prepoznaje kao svoju najdražu djecu:
bolesne, stare, zatočene, siromašne.**

**S pomoću jubilejskoga oprosta Gospodin je dao
da poteče rijeka milosti i blagoslova.
Svima je darovao svoju nadu i svoj mir,
ojačao je klonule ruke,
učvrstio klecava koljena
i svakomu je od nas rekao: Hrabro, ne boj se!**

Okrijepljeni tim iskustvom milosrđa

**i ohrabreni susretom s Gospodinom,
danas kao biskupijska zajednica, pastir i narod,
slaveći svetost Nazaretske obitelji,
želimo u euharistiji zahvaliti
i još jedanput zamoliti oprostjenje,
priznajući se grješnicima.**

Nakon kraće šutnje, đakon ili drugi službenik pjeva sljedeće zazive:

Gospodine, ti pobuđuješ vjeru. Kýrie, eléison.

N. Kýrie, eléison.

Kriste, ti nadahnjuješ nadu. Christe, eléison.

N. Christe, eléison.

Gospodine, ti rađaš ljubav. Kýrie, eléison.

N. Kýrie, eléison.

Ili:

**Gospodine, Sine Božji,
ti si svojim rođenjem od Djevice Marije
postao našim bratom. Kýrie, eléison.**

N. Kýrie, eléison.

**Kriste, Sine čovječji,
ti poznaješ i razumiješ našu slabost. Christe, eléison.**

N. Christe, eléison.

**Gospodine, prvorođeni Sine Očev,
ti od nas stvaraš jednu obitelj. Kýrie, eléison.**

N. Kýrie, eléison.

Biskup zaključi:

**Smilovao nam se svemogućí Bog,
otpustio nam grijehe naše
i priveo nas u život vječni.**

N. Amen.

Zatim se pjeva Slava. Misno se slavlje nastavlja kao i obično.

SVEOPĆA MOLITVA ILI MOLITVA VJERNIKA

13. Nakon završetka homilije i nakon kraće šutnje, pjeva se ili govori Vjerovanje. Slijedi sveopća molitva vjernika s ovim ili drugim nakanama:

**Braćo i sestre,
nakon što smo slušali Riječ spasenja,
nebeskomu Ocu, po Sinu,
uputimo svoju molitvu.**

P. Bože, nado naša, usliši nas.

N. Bože, nado naša, usliši nas.

Đakon:

Molimo za Crkvu.

**Nakon kraće šutnje, čitač proslijedi:
Kao čuvarica Božjega nauma spasenja,
neka Crkva svima riječju i djelom navijesti
vjeru u uskrsloga Gospodina. N.**

Đakon:

Molimo za cijeli svijet.

**Nakon kraće šutnje, čitač proslijedi:
Potaknut ljubavlju prema utjelovljenoj Riječi,
neka se svijet ne preda buci oružja,
nego traži sklad sloge i mira. N.**

Đakon:

Molimo za one koji su u nevolji.

Nakon kraće šutnje, čitač proslijedi:

**Neka ne padnu u očaj,
nego u svojim srcima iskuse
dar kršćanske nade. N.**

Đakon:

Molimo za obitelji.

Nakon kraće šutnje, čitač proslijedi:

**Imajući kao primjer Svetu nazaretsku obitelj,
neka budu poslušne Božjemu naumu
po kojemu smo svakodnevno pozvani živjeti novost ljubavi. N.**

Đakon:

Molimo za našu biskupijsku zajednicu.

Nakon kraće šutnje, čitač prosljedi:
Okrijepljena snagom oprosta
i obnovljena milošću Jubilejske godine,
neka nastavi svoj hod u nasljedovanju Evanđelja. **N.**

Biskup zaključi:
Oče,
u ovoj Jubilejskoj godini
svojoj si Crkvi otvorio put spasenja
i svoju si djecu ispunio nadom koja od tebe dolazi.
Primi naše nakane koje teže za dobrom
i usliši našu želju da se životom obratimo k tebi,
da bismo bili vjerodostojni svjedoci Evanđelja.
Milošću Duha Svetoga vodi naše korake
prema blaženoj nadi susreta s tvojim licem
u nebeskome Jeruzalemu,
u kojemu će tvoje Kraljevstvo
doći do posvemašnje i savršene punine
i gdje će se sve ostvariti u Kristu, tvome Sinu.
Koji s tobom i Duhom Svetim živi i kraljuje
u vijeke vjekova.
N. Amen.

OBREDI PRIČESTI

14. Biskup uvodi u pjevanje molitve Oče naš, a zatim nastavi pjevajući embolizam Izbavi nas, Gospodine. Narod pak odgovara pjevajući poklik Jer tvoje je kraljevstvo.

ZAHVALNA PJESMA

15. Nakon što je izmoljena popričesna molitva, biskup uvodi u zahvalnu pjesmu ovim riječima:

**Braćo i sestre,
na završetku Jubilejske godine
želimo svoje glasove združiti s pjesmom cijele Crkve
koja danas uzdiže svoju zahvalu Bogu za dar oprosta.**

**Po sakramentima, hodočašćima, molitvama i ljubavi
doživjeli smo snažno iskustvo božanskoga milosrđa:
Gospodin je oprao naše grijeha
i ispunio nas svojom milošću.**

**Tijekom ove godine sjedinili smo se
u vjeri, nadi i ljubavi s cjelokupnim
Kristovim otajstvom, raspoređenim
po vremenima liturgijske godine.**

**Sada se, osnaženi tim iskustvom obraćenja,
vraćamo svakidašnjemu ritmu naših života.
Poput učenika koji su vidjeli Gospodinovo lice,
i mi čuvajmo radost susreta s njime
i bez kolebanja ispovijedajmo svoju nadu,
jer je vjeran Bog koji nam je dao obećanje.**

Tada zajednica zapjeva himan Tebe Boga Hvalimo (*Te Deum*) ili drugu zahvalnu pjesmu.

MOLITVA NAD NARODOM

16. Kad završi pjevanje, biskup, ispruženih ruku, moli sljedeću molitvu nad narodom:

**Blagi Oče,
neka na ovu tvoju obitelj
siđe punina tvoje milosti**

**i obilje tvojih svetih darova;
udijeli svojim vjericima
vjeru koja premješta planine,
nadu koja ne razočarava,
strpljivu i dobrotvornu ljubav,
da se nikada ne udalje od tvoje volje
i da ti uvijek zahvaljuju
na tvojim nebrojenim dobročinstvima.
Po Kristu Gospodinu našem.
N. Amen.**

**I blagoslov Boga svemogućega
Oca i Sina ✠ i Duha Svetoga
sašao na vas i ostao vazda.
N. Amen.**

Ili:

SVEČANI BLAGOSLOV

17. Kad završi pjevanje, biskup podijeli svečani blagoslov na uobičajen način sljedećim riječima:

**Otac,
koji je poslao svoga Sina
ne da osudi svijet, nego da ga spasi,
otklonio od vas svako zlo
i uslišio vam dobre želje.
N. Amen.**

**Sin,
koji je pozvao k sebi sve umorne i opterećene,
udijelio vam okrjepu i mir
da s pouzdanjem uzmognete čekati
njegov ponovni dolazak na kraju vremena.
N. Amen.**

**Duh Sveti,
koji vas je u ovoj Jubilejskoj godini
ispunio svojom milošću,
podario vam da svaki dan u svome životu
u djelo provodite što ste u vjeri iskusili.
N. Amen.**

**I blagoslov Boga svemogućega
Oca i Sina ✠ i Duha Svetoga
sašao na vas i ostao vazda.**

N. Amen.

18. Zatim đakon otpusti zajednicu ovim riječima:

**Klanjajte se Gospodinu u svojim srcima,
uvijek spremni dati odgovor svakomu
tko od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama.
Idite u miru.**

N. Bogu hvala.